https://achterderug.nl

Eerste Jaargang No. 1 1 Juli 1918

MEISJESLEVEN

CHRISTELIJK TIJDSCHRIFT VOOR ONZE VROUWELIJKE JEUGD

ONDER REDACTIE VAN J. M. WESTERBRINK—WIRTZ EN P. KEUNING

MET MEDEWERKING VAN DE DAMES: H. S. S. KUYPER, J. H. KUYPER, H. W. VAN MARLE, A. E. A. MONGERS, H. RIEMENS, MARION VEREN, EN DE HEEREN: DR. A. DUPONT, C. SMEENK, DR. J. VAN DER VALK

Redactie-Adres: P. KEUNING te NIJVERDAL **Uitgever: E. J. BOSCH Jbzn. te BAARN**

Verschijnt den 1en en 15en van iedere maand. Abonnementsprijs **f 1.25** per half jaar. Men verbindt zich voor een geheelen jaargang.

UIT DE LEVENSBRON.

IN GODS LEERSCHOOL.

> Doorgrond mij, o God! en ken mijn hart; beproef mij en ken mijn gedachten; en zie of bij mij een schadelijke weg zij, en leid mij op den eeuwigen weg.
>
> Ps. 139: 23 en 24.

Welk een gedachte!

God kent ons; Hij weet alles van ons; Hij doorgrondt ons. „Gij weet mijn zitten en mijn opstaan, Gij verstaat van verre mijne gedachten."

Daaraan denken wij zeker veel te weinig. Ook zijn we van nature zóó, dat we ons maar 't liefst verbergen willen, verbergen voor ons-zelf, voor andere menschen en..... voor God.

Ja, voor God ook. Dan zijn wij als Adam, die onder de boomen van den hof, in de schaduw, God wilde ontvluchten. Ook David heeft zich wel eens voor God den Heere willen verbergen. Toen, toen hij in groote zonde gevallen was en God eerst den profeet Nathan moest zenden, om hem tot erkenning van schuld te brengen. Maar toen David psalm 139 dichtte, was hij anders gestemd.

Toen had hij geleerd, dat geen mensch zich voor God verbergen *kan*. „Zoo ik opvoer ten hemel, Gij zijt daar; of bedde ik mij in de hel, zie, Gij zijt daar."

Maar toen *wilde* David zich ook niet meer voor God verbergen.

O, als wij zondaren, er aan denken, dat een hoog en heilig God alles, *alles* van ons weet, onze geheimste gedachten kent, ons *doorgrondt*, schrikken we terug. We sidderen, als we hooren: „Adam, waar zijt gij?" We zouden willen vluchten, ons willen verzetten.

Maar de roepstem Gods is onwederstandelijk. We *moeten* komen, we *moeten* naderen, zij het met schaamrood aangezicht, zij het als de tollenaar, die ook zijn oogen niet durfde opslaan.

Tot..... wij onze zonde gaan haten en verafschuwen. Tot wij, door des Heeren Geest geleerd, tegen onze zonde leeren strijden. En dan ontdekken we telkens weer, dat ons hart zoo arglistig is; dat wij ons-zelf nog maar zoo slecht kennen; dat wij zoo vaak blijven aan de oppervlakte, en niet afdalen in de diepte van ons eigen hart.

En dan naderen we tot God. *Hij* kent ons. Dat schrikt ons dan niet meer af, maar, hoe verlegen ook, als wij staan voor Zijn heilige oogen, bidden we: „Doorgrond mij, o God! en ken mijn hart, beproef mij en ken mijn gedachten; en zie of er bij mij een schadelijke weg zij, en leid mij op den eeuwigen weg."

Wie zóó bidt, mag reeds zijn hart aangeraakt weten door den Heiligen Geest. Zóó kan alleen het kind Gods bidden, dat aanvankelijk eigen zonde en schuld reeds leerde zien.

Wij kennen ons-zelf niet volkomen; God kent ons geheel. En nu wordt ons de bede uit het hart geperst: „O, Heere, laat Uw alziend oog dan maar doorschouwen mijn hart; laat Uw licht dóórdringen tot in de donkerste schuilhoeken.

Ontdek mij aan mijn zonde, mijn schuld, mijn hoogmoed, mijn ongerechtigheid, mijn eigenliefde."

Zulk een gebed getuigt van veel strijd, getuigt ook van algeheele overgave.

Als we zóó bidden, zijn we verloren gegaan aan ons-zelf. Willen we alles opgeven. Willen we zelfs sterven aan onze zonden, opdat Christus in ons leve.

En dan wordt het ons tot een eeuwige verheuging, dat God ons kent, ons *geheel* kent. „Want Hij weet, wat maaksel wij zijn." Hij kent ons en..... Hij vergeeft. Hij kent ons..... maar Hij buigt zich in liefde tot ons neer. Hij kent onze zondige geaardheid..... maar Hij wil met Zijn Heiligen Geest wonen in ons hart.

Als God ons Davids gebed heeft leeren bidden, als wij 't mochten leeren in Zijn leerschool, komen we

https://achterderug.nl

ook tot de rechte zelfkennis. God ontdekt ons dan hoe langer hoe meer aan ons-zelf. En dan leert Hij ons ook, ons niet langer voor ons-zelf te verbergen. Hij leert ons, ook tegen anderen waar en oprecht te zijn.

Wie Davids gebed bidt, ontvangt ook dáárdoor kracht in den strijd tegen de zonde. Als God ons hoe langer hoe meer aan ons-zelf ontdekt, zien we, hoe diep, diep schuldig we zijn. En dan schrikken we van ons-zelf. Maar dan stijgt ook te vuriger ons gebed omhoog: „Verberg Uw aangezicht van mijn zonde, en delg uit alle mijne ongerechtigheden." Maar ook: „Zie, of bij mij een schadelijke weg zij, en leid mij op den eeuwigen weg."

Zoo leeren we in Gods leerschool alles opgeven, ook onze verborgenste zonden, door geen mensch vermoed, door onszelf nauwelijks gekend. Ja, zoo leeren we alles opgeven, wat ons verre zou houden van God en zoo worden onze gangen en treden vastgemaakt op het smalle pad, dat ten eeuwigen leven leidt.

God kent ons.

Of we willen of niet: Hij kent ons geheel.

Of we ons voor Hem trachten te verbergen of niet, Hij doorgrondt ons.

Gelukkig wij, als wij, niets meer verbergend, ons hart open en bloot-stellend voor den Alwetende, Davids gebed leeren bidden: „Doorgrond mij, o God! en ken mijn hart; beproef mij en ken mijn gedachten; en zie of bij mij een schadelijke weg zij, en leid mij op den eeuwigen weg.

K.

MEISJESLEVEN.

Er is een tijd geweest, dat de opvoeding der meisjes, tenminste na de gewone schooljaren, een gansch andere was dan die der jongens.

Het schoolleven mocht wat meer of minder lang duren, naarmate de kinderen kwamen uit meer- of minder gegoeden stand, vast stond toch, dat de meisjes werden opgeleid voor 't huishouden, terwijl alleen de jongens een beroep of een ambacht kozen.

De woorden van den dichter:

„Leven der vrouw, meest ontplooit gij uw blaren
Stil, in de schaduw van 't vredig tehuis."

waren toen op *alle* meisjes van toepassing.

„Saai," zegt iemand?

Misschien minder erg, dan ge denkt. De huishoudelijke bezigheden waren toen meerdere dan nu; veel van wat wij nu buitenshuis, door vreemden, laten verrichten, werd door de vrouw van vroeger zelf, en zeker niet minder degelijk, gedaan.

„Ja maar, 't huishouden zelf, dat lijkt me zoo saai!"

Ik hoop niet, dat er onder mijn lezeressen zijn, die er zoo over denken.

Want wel wordt tegenwoordig tusschen jongens en meisjes, wat de opleiding betreft, niet dat onderscheid gemaakt van vroeger.

Van de meisjes wordt nu, evengoed als van de jongens, gevraagd: „wat zullen ze worden?"

En de omstandigheden maken dit dikwijls noodig.

Maar in de eerste plaats wordt er, ook door geleerde professoren, telkens op gewezen, dat meisjes anders aangelegd zijn dan jongens, en soms slechts ten koste van haar gezondheid dezelfde studie kunnen volgen als de jongens.

En ten tweede is echt huishoudelijk werk nooit saai, omdat het er op gericht is, anderen te gerieven, te helpen en te dienen, en wat we waarlijk doen voor anderen maakt ons leven rijk inplaats dat we er saai en vervelend onder zouden worden.

't Ligt er maar aan, hoe je de zaken aanvat: het meest interessante kan vervelend gemaakt worden door iemand, die er niets voor voelt, en het meest gewone kan vermooid worden door onze liefde en onze toewijding.

Of „Meisjesleven" dan alleen bestemd is voor huishoudelijke meisjes, en niet voor haar, die reeds nu haar eigen brood verdienen of dit in de toekomst hopen te kunnen doen?

Geen sprake van.

Maar het is wel alleen voor haar, die, wat ze ook zijn of hopen te worden, zich vóór alles meisje, aankomende vrouw voelen.

Het is geen toeval dat ge een meisje zijt.

Het is ook geen toeval, dat er mannen en vrouwen, jongens en meisjes bestaan.

Het is een scheppingsordonnantie.

God heeft het zoo gewild, en het zoo gemaakt.

En omdat God het zoo gewild heeft, moet ge, hoe of wat uw leven ook is, altijd beseffen, dat ge als *meisje* een roeping hebt.

Moet ge trachten, die roeping te leeren kennen en in Gods kracht te leeren vervullen.

Moet ge trachten u biddend voor te bereiden voor uw taak straks als vrouw, in de maatschappij of in het huisgezin, waar God u plaatsen zal, doch steeds niet als gelijke van den man, maar als een andere, die juist door dit anders-zijn een eigen plaats hebt in te nemen.

En omdat er rondom ons zooveel stemmen gehoord worden, die het anders beweren; die prediken, dat de vrouw gelijke rechten en gelijke plichten heeft als de man; omdat ook door dezen gruwelijken oorlog, die zooveel mannen als slachtoffers vraagt, veel meisjes reeds nu gedreven worden tot een arbeid, die niet met haar vrouwelijken aanleg strookt, willen wij trachten u te helpen uw roeping te verstaan; willen wij probeeren, u den weg te wijzen, opdat er niet eens in de toekomst gevraagd zal worden: geef ons vrouwen, die zich niet schamen, vrouw te zijn; die er niet haar hoogste eer in stellen te zijn de gelijke van den man, maar die nog, naar het schoone lied van Schiller, ervan weten: „hemelsche rozen te vlechten in 't aardsche leven."

Het is geen lichte taak, die u, als meisjes, wacht.

En ge zijt nu nog in de periode, dat ge moogt

https://achterderug.nl

werken aan eigen ontwikkeling, opdat ge later iets zult hebben om te geven aan anderen.

Misbruikt dien tijd dan niet, door ledig te zijn, of u bezig te houden met enkel beuzelingen; vergadert ook niet wijsheid en kennis alleen voor u zelf, om later een goede toekomst te hebben; maar tracht er naar reeds nu te zijn en in de toekomst steeds meer te worden een vreugde voor uw omgeving en een zegen voor velen.

Laat uw meisjesleven een biddend leven zijn, dan zal God met u gaan, ook wanneer ge uw vrouwenleven intreedt.

J. M. W.—W.

ERKENNING

„Zoo, Greeth, ik kom je nog even gelukwenschen. Wat heb jij er dat prachtig afgebracht, zeg!"

Met 'n stevigen handdruk trad Ernst Hemmig de woonkamer in, waar, door het openstaande breede venster, de laatste zonnestralen binnenvielen, sommige voorwerpen nog mat belichtend, de verwijderde hoekjes in schemerig half-donker latend.

„Je vindt me maar alleen thuis, hoor! Vader en moeder zijn op bezoek, ze meenden, dat vanavond niemand meer zou komen. 't Zal hun nu wèl spijten."

„Ik was wat laat uit Leiden terug en sprak aan 't station Jan Veerhoek, die 't me vertelde. Toen wilde ik niet wachten tot morgen, Greethje!"

Margarethe van Roden richtte, speelsch verontwaardigd, haar lenig figuurtje hooger op. „Zeg eens, jij geen verkleinwoorden meer, als-je-blieft. Denk er om, dat ik m'n einddiploma gymnasium in den zak heb. Maar 'k vergeet, dat ik nu eigenlijk gastvrouw ben! Thee is er niet, ook wel wat te warm ervoor, hè? Wil je kwast? Je dráágt toch nog je blauwe knoopje?"

Plagend keek ze den forschen jongen man aan, die met zachten blik haar ondeugend lachje beantwoordde: „Kindje, wat een flux de bouche en dat na zoo'n dag! Ben je eigenlijk niet te moe, om met huishoudelijke zaken bezig te zijn?"

Een vlugge beweging naar 't buffet was Grethe's antwoord. Ze vulde twee groote tumblers met citroensap en water, zette suikermandje en biscuittrommel binnen 't bereik van haar bezoeker. Toen nam ze weer in haar laag stoeltje, dicht bij het venster, plaats en keek een oogenblik zwijgend naar de nog even lichtende boomtoppen, waarnaast lager heestergroepen reeds wegdoezelden in groeienden schemer.

„Waren je ouders héél blij met den goeden afloop?"

In Grethe's bruine oogen verdween het plaag-lichtje nu heelemaal, om den rooden mond groefde zich een weemoedstrek. „Vader en moeder zijn zelden ergens „heel blij" mee en zeker niet met een onderscheiding, die ik op 't gym behaalde. Misschien als 't op de kook- of huishoudschool was. Dàt zou het gezin ten goede komen." Bitter was op eens de klank der jonge stem en hard de uitdrukking in de bruine oogen.

Ernst deed, of hij de verandering niet opmerkte. Hij wist óók wel, dat de heer en mevrouw van Roden slechts met tegenzin hun toestemming hadden gegeven en 't alleen aan de tusschenkomst van Grethe's grootvader te danken was, dat ze 't gymnasium mocht volgen. Haar ouders zouden veel liever hebben gezien, dat ze, na de gewòne school, in het huishouden was gekomen, hoogstens nog een paar jaar 'n jonge-dames-instituut had bezocht, doch men durfde den krachtigen wil van den ouden heer niet weerstreven en deze zorgde wel, dat zijn kleindochtertje haar zin kreeg.

„Nu neem je zeker eens een flinke vacantie? Je zult wat rust en ontspanning kunnen gebruiken. Want die laatste maanden is 't toch echt vossen hoor! En dan voor een meisje!"

„Waarom juist voor een meisje?" Grethe was haar ontstemming nog niet te boven en de vraag klonk stroef, maar een blik in de vriendelijke oogen van haar gast joeg alle boosheid op de vlucht. Ze lachte. „Ja, 'k weet het antwoord zelve wel: De natuurlijke historie leert, dat de hersenen eener vrouw gemiddeld zóóveel gram lichter zijn dan die van den man. Daarom is een lid van 't zwakke geslacht minder geschikt, de exacte wetenschappen te beoefenen. 'k Zou kunnen beweren, dat wij, meisjes, veelal vergoeden in kwaliteit, wat aan de kwantiteit ontbreekt, maar ik wil je niet tegen me in 't harnas jagen, ik heb je *hulp* noodig, Ernst."

„Die is je vooruit al beloofd. Wat kan ik voor je doen?"

(Wordt vervolgd.) M. VEREN.

HEILIG IS DE LENTE DES LEVENS.

O vroege lente, met uw bloesempracht!
Volzoet seizoen, als blanke bloemen bloeien;
Uit donkere aarde frissche spruitsels groeien;
De zon niet blaak'rend brandt, doch mildlijk lacht!

O, levenslente met uw gulle lach!
Als idealen 't jonge hart doorgloeien;
De ziel niet laat door twijfel zich vermoeien,
Maar juicht, wijl krachtig ze alle ding vermag!

De landman, blij bij 't bloesmen van de boomen,
Heeft oogstbeloften in dien bloei vernomen:
In blanke bloem de vrucht hem tegenlacht.

Tot U ook zal eens God om vruchten komen.
Hebt reeds ge Uw taak gewillig opgenomen?
Wat, zoo de Heer vergeefs Zijn oogst eens wacht?

J. M. WESTERBRINK-WIRTZ.

https://achterderug.nl

HISTORISCHE VROUWEN.

(La mère Angélique).

Het klooster Port Royal bij Versailles kreeg in 1601 een nieuwe abdis. Zij was nog wel heel jong, een meisje van nog maar even tien jaar. En die zou een schaar van levenslustige nonnen moeten leiden!

Zij was een dochter van advocaat Arnould te Parijs, die een groot gezin had. Hij had twintig kinderen gehad, waarvan er tien in leven waren gebleven. Het was geen gemakkelijke taak, al die kinderen goed te plaatsen. Toch kostte het in die dagen niet veel nadenken, om den weg te weten, die ingeslagen moest worden, om jongere zoons of dochters van den adel of uit den gegoeden burgerstand voor hun leven goed te verzorgen. Zij moesten geestelijke worden. Dat hield heelemaal niet in, dat ze het mondaine leven moesten vaarwel zeggen, integendeel, het vroolijke leven van feesten en bals kon binnen de kloostermuren zonder bezwaar worden voortgezet.

Het was een merkwaardige tijd, het begin van de zeventiende eeuw. Uitvindingen en ontdekkingen hadden de wereld rijker en grooter gemaakt. De renaissance had een hartstocht voor de overblijfselen der klassieke oudheid doen ontwaken en de belangstelling veelzijdiger gemaakt. En op den drempel der zestiende eeuw had Maarten Luther gestaan, die met zijn machtige stem de geesten had wakker geroepen. En de katholieke kerk, daardoor ook opgeschrikt, spande moedig haar krachten in om zich slagvaardig te maken; ze trachtte eerlijk aan de rechtmatige grieven van vele harer zonen tegemoet te komen.

De door waken en vasten uitgeteerde Ignatius Loyola had in de Jezuietenorde een keurbende gevormd, die geestdriftig de misbruiken in de kerk wilde bestrijden en het godsdienstig leven verdiepen. Het concilie van Trente had doelmatige en krachtige maatregelen genomen, om tal van de vele misbruiken, die de katholieke kerk ontsierden, weg te nemen.

Allerwegen nieuw leven dus. De nieuwe tijd was gekomen.

Ja, maar toch nog niet ten volle. De revolutie der geesten had het gemoed van velen onbewogen gelaten.

Het protestantisme was betrekkelijk nog maar weinig doorgedrongen; vooral op het platteland waren de katholieken verreweg in de meerderheid. En ook bij hen werkten de verbeteringen langzaam; we hooren uit dien tijd nog tal van klachten. De dienst werd slordig waargenomen; de geestelijken gedroegen zich in de kerk ongepast; de zielmissen werden verzuimd; in de biecht werd de absolutie soms gegeven vóór de confessie ten einde was; zelfs werd de biecht soms in de herberg afgenomen; als de herbergen tijdens den dienst niet gesloten waren, liep de kerk leeg.

In de kloosters ging het niet beter. Het kwam zelfs voor, dat de nonnen in de stad gingen wonen en de kloostermeubelen meenamen. We lezen, dat nog in het jaar 1669 door een abdis van het klooster Port Royal te Parijs een bal in een der zalen werd georganiseerd. Welnu, in zulk een klooster, waar volop van het leven genoten werd, was de kleine tienjarige Jacqueline Arnould abdis geworden, die als zoodanig „la mère Angélique" genoemd werd. Maar dit spelende abdisje was bestemd om van het nonnenklooster Port Royal een middelpunt te maken van een schaar van de edelste mannen en vrouwen, waarvoor zelfs Lodewijk XIV, die zich tegen heel Europa durfde verzetten, zou vreezen.

Twee voorvallen uit haar leven werpen een scherp licht op haar karakter.

Toen zij op 18-jarigen leeftijd tot het vaste besluit was gekomen, dat het klooster voor de buitenwereld afgesloten behoorde te zijn, beteekende dit voor haar, die nooit van halve maatregelen hield, dat ook aan haar vader de toegang tot de gewijde plaats voortaan ontzegd moest worden. Ze wist, dat dit een harde strijd zou zijn. Hij had met vaste hand de tucht in zijn gezin gehandhaafd; zijn wil was wet geweest. Nu zou ze zich voor het eerst tegen hem moeten verzetten.

Ze had een harer zusters gevraagd, om hem met haar voornemen bekend te maken. Deze durfde echter niet en zoo meldde haar vader zich 25 September 1609 aan om binnengelaten te worden met haar moeder, een broer en twee zusters.

Angélique had haar maatregelen genomen. Ze had aan de zusters, die bang in haar cellen wegschuilden, de sleutels ontnomen, opdat niemand in de verzoeking zou komen om de poort te ontsluiten.

Toen de zware slagen op de poort door het klooster weergalmden, trad Angélique uiterlijk kalm naar voren, om haar vader te verzoeken in de kleine spreekkamer bij de poort te gaan, waar zij bij hem zou komen, om door het traliehek met hem te spreken.

Maar nu kwam het moeilijke oogenblik. De driftige man stampvoette en sloeg; haar moeder, zusters en broer mengden zich ook in den twist; zelfs enkele kloosterzusters spraken er schande van, dat zij haar eigen vader geen toegang wilde verleenen. Doch zij was vast besloten, niet toe te geven, hoe bitter angstig haar hart ook klopte. Bijna was Arnould, zonder verder met haar te spreken, naar Parijs terug gereden, maar eindelijk bedwong hij zich en trad de spreekkamer binnen. Nu zijn dolle drift bedaarde, steeg een diepe weemoed in hem. Hij besefte, dat hij zijn dochter verloren had, dat zij met alles wat tot de buitenwereld hoorde ook van hem afstand had gedaan. Nu wist zijn hart teere woorden van liefde te vinden, nu beefde zijn stem van droefheid.

Toen brak de kracht van Angélique. Den toornigen vader had zij kunnen weerstaan; bij zijn stampvoeten had zij zich kalm gevoeld, zijn liefde brak haar kracht: zij viel in onmacht neer.

Zóó was la mère Angélique: een vrouw met vastgewortelde ideeën; doorzettend in wat ze haar plicht achtte; stoutmoedig; toch diep gevoelend en met groote liefde. Ze had een stille waardigheid en een rustigen ernst.

https://achterderug.nl

Een beetje te hard, meent ge? Te weinig vrouw? Dat verwijt is haar meer gemaakt; men heeft haar een halve man genoemd. Maar luister dan eens naar het tweede voorval, waarvan ik zooeven sprak.

Een novice was het klooster ontvlucht. Men had haar echter weten te vinden en op een avond zou ze worden teruggevoerd. Zie nu, hoe la mère Angélique haar verdoolde dochter ontvangt. Ze laat alle lichten dooven; geen blik behoeft haar te treffen voor ze morgen onder de zusters haar plaats weer kan hernemen; dan is ze niet meer de teruggebrachte vluchteling, dan is ze weer „soeur" als ieder ander. Zoo in het donker treedt Angélique haar tegemoet, neemt haar in haar armen en spreekt slechts: ach mijn arme zuster.

Wie durft nog van ongevoeligheid reppen? Neen, bij groote vastheid van karakter bleef zij echt vrouw, die in staat was met onfeilbare zekerheid juist die nuance in woord en blik te leggen, die een treurende kon troosten, een ontmoedigd hart sterken. Ze wist steeds de juiste maatregelen te treffen, als er viel op te richten en te steunen. Ze wist allen uit haar omgeving aan zich te binden. Toen zij in 1619 tijdelijk de waardigheid van abdis in het klooster Maubisson op zich had genomen en zij ook daar nieuw leven en strenger tucht wilde brengen, bleeken de kloosterlingen eerst zeer onwillig te zijn. Haar standvastigheid, haar groote geduld maar vooral haar groote liefde zegevierden echter. Toen de vorige abdis haar van haar plaats trachtte te verdringen, schaarden al de geestelijke zusters zich om Angélique: „mes soeurs qui étaient des agneaux devinrent des lions."

Toen Angélique als tien-jarig abdisje het klooster Port Royal binnentrad, vatte ze haar taak al heel gemakkelijk op. Ze speelde in het klooster, zooals ze vroeger thuis had gedaan. Zes jaar later traden ook haar acht-jarig zusje Marie en de dertien-jarige Agnes de kloostermuren van Port Royal binnen. Zij noemden haar trouw „ma mère." Ja haar moeder, die vele jaren later ook een plaatsje binnen Port Royal vond, sprak haar gedurende dien tijd steeds met „ma mére" aan en ontving geknield haar zegen.

Langzamerhand kon het leege leven Angélique niet meer bevredigen. Zij was zestien jaar geworden, een leeftijd, waarop allerlei vragen het hart bestormen en het verlangen idealen schept. Het ijdele leven voldeed haar niet meer. Toen was het, dat onder een preek van een capucijner-monnik haar hart werd getroffen: „het was de eerste blik van God op haar en van haar op God" zegt haar kroniekschrijver.

Van dien tijd af begint haar strijd tegen allerlei misbruiken en haar opwekking tot nieuw leven. Het moeilijkste oogenblik was voor haar, toen ze haar vader den toegang tot het klooster weigerde, de strijd „achter het traliehek." Hier had ze echter ook getoond, dat ze wist te overwinnen.

Toen zij in 1601 abdis werd, waren er dertien geestelijke zusters; in 1620 waren er tachtig, zoodat het klooster te klein werd. Zij besloot toen, het klooster naar Parijs te verplaatsen. In 1626 had de verhuizing plaats. Voortaan waren er twee kloosters Port Royal: één op het land en één in de stad; Port Royal des Champs en Port Royal de Paris.

Wordt vervolgd. C. A. K.

IETS OVER KLEUREN.

't Is lentegroen genoeg,
voor honderdduizend oogen;
eilaas, 'k en hebbe er ik,
o grondig groene zee,
maar twee:
Wie kander moedeloos,
den dwang mij doen gedoogen
van 't geen mij tegenhoudt
nen tocht in al dat groen
te doen?

GUIDO GEZELLE.

Wie het voorjaar over de velden ziet komen, juicht wel het meest over de kleurenweelde, die het brengt: het speelsche groen van de berken, het vroolijke groen van de beuken, later het ernstige groen van den eik: ieder boomsoort een eigen nuance van groen. En dan de bloemen! Als het sneeuwklokje het ontwaken der natuur heeft ingeluid, dan haasten ze zich, om mee de nieuwe lente te vieren; elken dag zijn er nieuwe bloeiende soorten te vinden, in de meest verschillende kleuren en in allerlei tinten, die toch het oog weldadig aandoen: een ware kleuren-symphonie. De lente is vóór alles een spel van kleuren.

En toch, wie in beschrijvingen van lenteweelde naar die blijheid om de kleuren zoekt, hetzij in proza of poezie, hij zal meestal teleurgesteld uitkomen. Alles wordt er in verheerlijkt: de jonge kracht, de lentegeuren, het jubelen der vogels — alleen van de rijkdom der kleuren meestal niets of zoo terloops een enkel woordje. Dichters schijnen weinig oog voor kleuren te hebben. Maar dit treft niet dichters alleen, deze negatieve eigenschap schijnt vrijwel algemeen te zijn.

Op geheel andere wijze wordt dit bevestigd. Een professor uit Hamburg, Dr. W. Stern, liet eens een groot aantal kinderen een gekleurde plaat van een boerenvertrek beschrijven. Ze mochten de plaat gedurende een minuut bekijken en moesten dan uit het hoofd een beschrijving geven van wat ze gezien hadden. Onder veel meer andere merkwaardige dingen bleek ook, hoe weinig ze zich rekenschap gegeven hadden van de kleuren; die spraken blijkbaar heel weinig tot hen. Toch is dit heel jammer; het genieten van kleur kan ons leven zooveel rijker maken.

Sommigen bezitten van nature veel smaak voor mooie kleurschakeeringen. Zoo heb ik een meisje gekend, dat voor een wandeling naar de bloeiende hei gauw naar boven ging, om een ander kleed aan te trekken; dat ze aan had, zou met de teere tinten van de hei niet harmonieeren. Het was geen aanstellerij

https://achterderug.nl

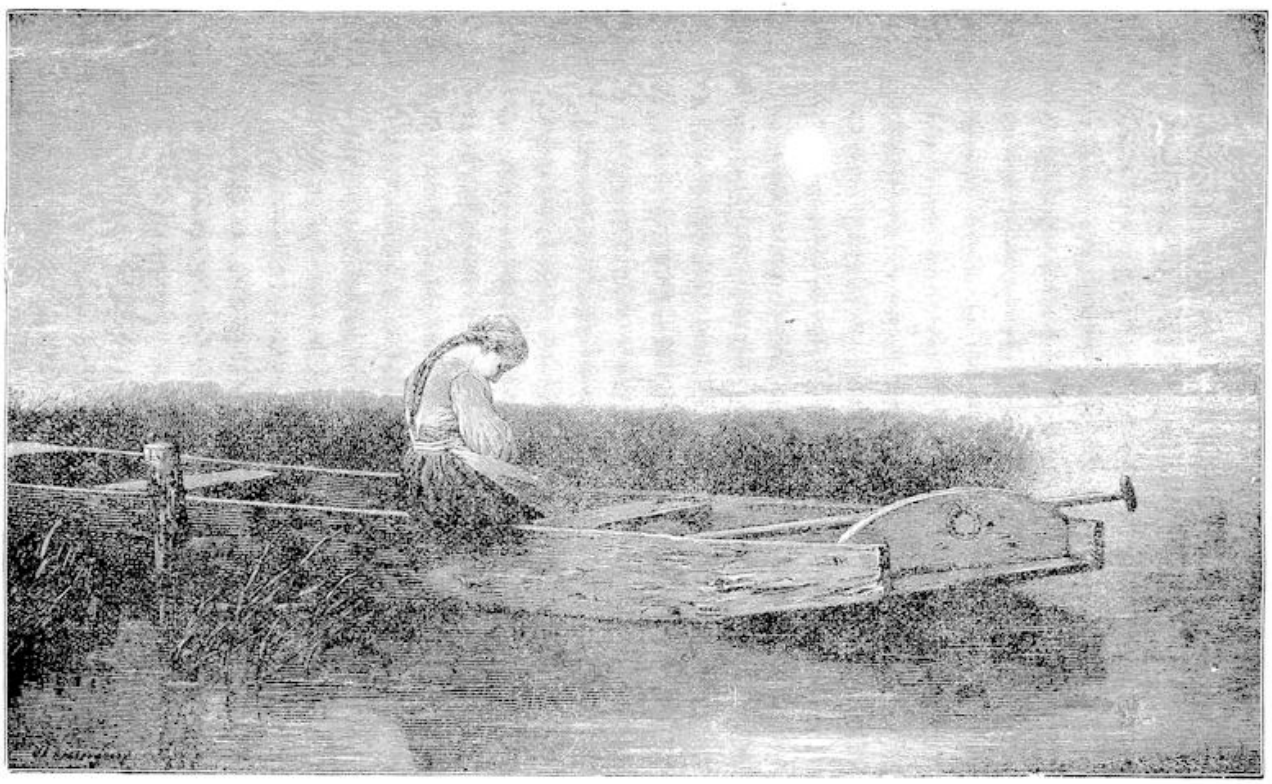

DROOMEN.

Wat droomt zij?

Stil is de avond; 't heldere maanlicht spreidt zich over de rivier; 't jonge meisje heeft haar woning verlaten, om alleen te zijn, alleen met haar gedachten. Zoekt ze, zittend op den rand van de boot, in de stilte van den avond, een antwoord op een levensvraag?

Als zij haar hart maar openhoudt voor de stemme Gods, die ook in de stilte van den avond tot ons wil spreken, zal ze op die gewichtige levensvraag het goede antwoord geven. Dan zal ze straks naar huis gaan door den stillen vrede van den maandoorlichten avond en zal 't ook in haar hart vrede zijn. K.

of ijdelheid, maar alleen een natuurlijk gevoel van onbehaaglijkheid over de verbreking der kleurenharmonie.

Een ander meisje, dat achterlijk en spraakgebrekkig was, wist van gewone vlechtmatjes, zooals ze op Fröbelscholen gebruikt worden, zulke ware kunststukjes van kleur te maken, dat we telkens weer verrast stonden. Het gevoel voor mooie kleuren kan ontwikkeld worden. Als ge nu eens opzettelijk naar kleuren gaat kijken en u afvraagt welke samenvoeging ge mooi vindt en welke niet, dan zult ge zeker van kleuren gaan genieten. En even zeker volgt daarop, dat ge leelijke kleurencombinaties zooveel mogelijk uit uw omgeving gaat verwijderen; uw gevoel duldt ze niet meer. Ge gaat u omringen met *mooie* dingen (wat natuurlijk heel iets anders is dan *dure* dingen.) Van het verkeeren in een mooie, harmonieuse omgeving kan groote opvoedende kracht uitgaan. En wie kan hier meer toe bijdragen dan de vrouw?

Alle kleuren worden gewoonlijk in drie groepen onderscheiden: *primaire*, *secondaire* en *tertiaire* kleuren. Er zijn slechts drie primaire kleuren, n.l. rood, geel en blauw. Dit zijn *enkelvoudige* kleuren, die dus niet door vermenging van andere kleuren ontstaan. We zien ze alleen zuiver in het zonnespectrum: de kleuren, die we waarnemen, als we gewoon „wit" zonlicht door een prisma laten gaan; de kleuren van den regen-